

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 197/05-53

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júla 2005 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., bytom M., A. N., bytom D., E. M., bytom N., J. N., bytom D., a L. N., bytom D., pre namietané porušenie ich základných práv zbytočnými priet'ahmi v konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K., A. N., E. M., J. N. a L. N. o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 20. decembra 2004 doručené podanie E. K., bytom M. (ďalej aj „sťažovateľka“) zo 16. decembra 2004, v ktorom uviedla, že je účastníčkou v konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky (ďalej aj „okresný súd“) pod sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97, v ktorých nebolo dosiaľ právoplatne rozhodnuté, žiadajúc ústavný súd „o prešetrenie či vo veciach sa plynule a efektívne koná“ s tým, že „v prípade subjektívneho zavinenia zjednáte nápravu“.

Sťažnosť sťažovateľky nespĺňala náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1, 2 a § 50 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd listom z 11. januára 2005 upozornil sťažovateľku na náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, ako aj na skutočnosť, že jej sťažnosť tieto zákonom predpísané náležitosti nespĺňa. Vyzval ju, aby v lehote 14 dní od doručenia výzvy nedostatky svojej sťažnosti odstránila, pokiaľ nemá byť sťažnosť odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Na výzvu ústavného súdu sťažovateľka reagovala podaním z 24. januára 2005, v ktorom požiadala o predĺženie lehoty stanovenej na doplnenie podania (sťažovateľke bola lehota predĺžená do 28. februára 2005, o čom bola upovedomená listom ústavného súdu z 27. januára 2005), a následne podaním z 24. februára 2005, v ktorom uviedla, že berie sťažnosť späť z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na úhradu trov právneho zastúpenia kvalifikovaným právnym zástupcom, ktoré je v konaní pred ústavným súdom v zmysle § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde povinné. Ústavný súd listom z 23. marca 2005 upozornil sťažovateľku na možnosť a zákonné podmienky ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom v záujme poskytnutia reálnej možnosti jej prístupu k ústavnej súdnej ochrane, ktorá nemôže byť fyzickej osobe odopretá iba z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na úhradu trov právneho zastúpenia. V uvedenom liste ústavný súd sťažovateľku poučil, že jednou z podmienok ustanovenia právneho zástupcu ústavným súdom v konaní pred ním je, že zo strany sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a v tejto súvislosti ju vyzval, aby v lehote 30 dní (v prípade, ak sa rozhodne o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom požiadať) okrem preukázania svojich majetkových pomerov predložila ústavnému súdu dôkazy o využití dostupných právnych prostriedkov nápravy pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, t. j. aby predložila ústavnému súdu kópie sťažností na prietahy v konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97

adresované predsedovi okresného súdu podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 80/1992 Zb.“).

Podaním z 5. apríla 2005 doručeným ústavnému súdu 12. apríla 2005 požiadala sťažovateľka o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a predložila potvrdenia o výške jej dôchodku a o jej majetkových pomeroch.

Podaniami doručenými ústavnému súdu 12. apríla 2005 (podania z 1. apríla 2005 a z 5. apríla 2005), 9. mája 2005 (podanie zo 4. mája 2005) a 23. mája 2005 (podanie zo 17. mája 2005) oznámili svoj vstup do konania pred ústavným súdom na strane sťažovateľov aj A. N., bytom D., E. M., bytom N., J. N., bytom D., a L. N., bytom D., ako ďalší účastníci v konaniach vedených na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97. V prílohách uvedených podaní boli ústavnému súdu predložené fotokópie viacerých listín týkajúcich sa označených konaní, medzi nimi aj podanie vo veci sp. zn. 11 C 6/97 zo 4. mája 2005 doručené okresnému súdu 5. mája 2005, v ktorom sa okrem argumentácie vo veci samej uvádza: *„V predmetnej veci opätovne, so všetkou naliehavosťou a prosbou, žiadame ďalšie konanie pominúť a vo veci rozhodnúť (...) Obrana odporcov je zavádzajúca, účelová, spôsobila prieťahy v konaní. Rovnopis tohto podania predkladáme i p. predsedovi súdu.“*

V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti vyzval ústavný súd listom z 2. mája 2005 okresný súd, aby oznámil, či sťažovateľka podala v konaniach vedených pod sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97 sťažnosti na prieťahy adresované predsedovi okresného súdu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb., a aby mu predložil spisový materiál týkajúci sa označených konaní.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení sp. zn. Spr. 366/05 z 18. mája 2005 uviedol, že mu bola doručená sťažnosť na prieťahy v konaní E. M., E. K., J. N. a L. N. vo veci sp. zn. 11 C 6/97, a to 5. mája 2005. Zároveň predložil ústavnému súdu odpoveď

na uvedenú sťažnosť z 18. mája 2005, ako aj spisy okresného súdu sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv v dôsledku zbytočných prietahov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv do 1. apríla 2005 poskytoval zákon č. 80/1992 Zb. v ustanoveniach § 17 ods. 1, § 20 až 23 a od 1. apríla 2005 poskytuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 757/2004 Z. z.“) v ustanoveniach § 62 až 68. Využitie týchto prostriedkov nápravy, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu účastníkovi súdneho konania ľahko dostupné, nevyžaduje ústavný súd ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že uvedenú podmienku sťažovateľ nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (mutatis mutandis uznesenie o predbežnom prerokovaní sp. zn. III. ÚS 241/03, resp. uznesenie o odmietnutí sp. zn. III. ÚS 132/05).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh, ako aj z vyjadrenia predsedu okresného súdu z 18. mája 2005 vyplýva, že sťažovatelia pred podaním sťažnosti ústavnému súdu nepostupovali tak, ako im to umožňoval § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb. a nepreukázali tiež, že by si práva, ktorých porušenie namietajú pred ústavným súdom, chránili prípadne iným spôsobom (uvedenú skutočnosť nezistil ústavný súd ani z obsahu spisov okresného súdu sp. zn. 11 C 6/97 a 12 C 71/97). Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti sťažnosť zo 4. mája 2005 (v konaní, ktoré začalo v roku 1997) doručenú okresnému súdu 5. mája 2005, t. j. po podaní sťažnosti ústavnému súdu E. K. (20. decembra 2004), resp. takmer paralelne s doručením podaní o vstupe ďalších sťažovateľov do konania pred ústavným súdom (12. apríla 2005 a 9. mája 2005).

Ústavný súd poukazuje na to, že podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu (podľa zákona č. 80/1992 Zb., resp. zákona č. 757/2004 Z. z.) pred podaním sťažnosti ústavnému súdu, resp. paralelne s jej podaním, prípadne v krátkom čase po jej podaní sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prietáhom vo veci samej (mutatis mutandis IV. ÚS 306/04, III. ÚS 73/05, III. ÚS 78/05).

Sťažovatelia taktiež nepreukázali, že podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nesplnili z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovatelia nevyčerпали opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu ich základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie sú sťažovatelia oprávnení podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje,

že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2005